

De toekomst van administratieve dienstverlening in 30 seconden

Tom Koning

Er wordt momenteel veel gesproken en geschreven over Big Data, IT en de invloed daarvan op het accountantsberoep. Verrijking van facturen, crowd accounting én crowd auditing liggen op basis van de momenteel beschikbare technieken inmiddels niet meer achter de horizon. Hoe snel het een en ander zijn beslag zal krijgen, is nog een ander verhaal. Maar de toekomst van administratieve dienstverlening laat zich op dit moment in een luttele 30 seconden vertellen.

Naar verwachting neemt de facturerende partij straks meer zaken op in de elektronische factuur die administratief of fiscaal relevant zijn. Een leasemaatschappij heeft in de omschrijvingen

van haar factuurregels nu al staan welk deel leasekosten betreft en welk deel doorberekende boetes. Het is ook maar een kleine moeite om in het stambestand met artikelen de standaardrekeningcodes

WBedTraOpa en WdebAutBeb toe te voegen uit het Referentie Grootboek Schema (RGS) dat eind deze maand wordt gelanceerd. Op die manier hoeft niemand die factuur ooit meer handmatig te splitsen. De specifieke factuurregels bij de leasemaatschappij zijn een eerste voorbeeld, maar aan factuurregels kunnen natuurlijk ook andere kwalificaties worden toegevoegd, zoals:

- ingeleende arbeid
- milieuvriendelijke investering; of

- voor de BTW niet aftrekbare kosten (zoals genotsmiddelen).

Een en ander is afhankelijk van de mate waarin – en het tempo waarmee – men het eens kan worden over het gebruik van een standaard voor elektronische facturen. Als dat standaardisatieproject net zo verloopt als SBR, kan het nog een tijdje duren.

Crowd accounting

Uitgaand van een mislukking op dat punt, blijft het dus voorlopig nog het inlezen van facturen in PDF-formaat of elektronische bankmutaties, waarna een toewijzing aan rekeningen moet plaatsvinden. Momenteel vindt het definiëren van inleesregels vaak plaats op het niveau van een administratie. Voor een aanbieder van een online boekhoudpakket is het technisch gezien heel simpel om die inleesregels met elkaar te vergelijken. Ter illustratie: als 15 verschillende accountants een betaling aan 469780 verantwoordt op telefoonkosten, dan is het misschien wel altijd zo. Zodra er sprake is van een grote hoeveelheid data, zou een groot deel van de administratie geheel geautomatiseerd kunnen worden verwerkt. De mutaties die nog handmatig moeten worden behandeld, zijn facturen van (of betalingen aan) bedrijven die minder dan 15 facturen hebben verstuurd gedurende hun bestaan.

Controlemechanisme

Wellicht moet er een controlemechanisme worden ingebouwd voor de meest gebruikte regels. De menigte kan het per slot van rekening ook fout doen. Een betrouwbare partij, zoals een accountantsorganisatie of de Belastingdienst, zou de in financiële zin belangrijkste boekingsregels periodiek kunnen certificeren. Een andere optie is dat transacties die binnen een boekingsregel passen, steekproefsgewijs toch worden voorgelegd aan (geselecteerde) gebruikers voor handmatige verwerking. Als die gebruiker dan dezelfde keuze maakt als wat er in de boekingsregel stond, dan is die dus nog steeds goed.

Privacybescherming

Tot slot bevat de centrale database mogelijk privacygevoelige of voor misbruik ge-

Het Referentie Grootboek Schema

Het Referentie Grootboek Schema (RGS) is een rubriceringschema dat tot stand is gekomen door nauwe samenwerking tussen publieke en private partijen (de overheid, softwareleveranciers en accountants). Het RGS maakt het mogelijk om vanuit een diversiteit aan boekhoudingen met allemaal een eigen rekeningschema eenduidig tot verschillende standaard- (XBRL) rapportages te komen. Het RGS kan op twee manieren worden gebruikt:

- bij boekingen als een (extra) label op de door het bedrijf gebruikte grootboekrekening; en
- bij de vertaling van de proef- en saldibalans naar rapportages.

Voordeel van de eerste manier is dat er beter inzicht gecreëerd wordt in de aard van mutaties én dat een administratie makkelijker overdraagbaar wordt. Bij de vertaling van een proef- en saldibalans naar rapportages bestaat het voordeel uit de redelijk eenvoudige implementatie en de vergemakkelijkte vertaling naar alle verschillende XBRL-rapportages.

voelige informatie. Een geruststelling daarbij is dat de aanbieder van de boekhoudsoftware de inhoud van de boekingsregels of crediteurenstamgegevens niet hoeft te kennen. Als in de centrale database alle rekeningnummers zijn opgeslagen ná SHA-2* versleuteling, dan is de kans klein dat een hacker die centrale database met versleutelde rekeningnummers zodanig kan aanpassen dat de ontsleutelde versie uitkomt op zijn eigen rekeningnummer. Een voorwaarde voor deze ontwikkeling is dat iedereen die met een bepaald online boekhoudpakket werkt, het RGS adopteert. Dat zou nog weleens een beperkende factor kunnen zijn.

Crowd auditing

Als de praktijk straks uitwijst dat niet iedereen met een bepaald boekhoudpakket het RGS wil adopteren, dan kan op het niveau van accountantsorganisaties wel crowd accounting worden doorgevoerd. Een accountantsorganisatie kan immers op eigen initiatief het RGS bij alle klanten toepassen. Is het niet voor het verwerken van de administratie, dan wel voor het controleren daarvan. Door simpelweg alle journaalposten van alle cliënten naast elkaar te houden, kan men zich richten op:

- betalingen aan partijen die bij niemand anders op dezelfde manier voorkomen;
- facturen die op een andere manier (fiscaal) worden verwerkt dan bij de rest van de cliënten;
- al het overige handmatige ingrijpen in de inleesregels.

Wie dit op deze manier aanpakt, kan efficiënt werken. Vooral regionaal- en/of branche-georiënteerde accountantsorganisaties zullen hier de voordelen van ervaren. Bij hun cliënten komen dezelfde betalingen of facturen immers vaker terug.

Binnen bereik?

Ik kan u in 30 seconden uitleggen hoe u de inspanning om tot een betrouwbare administratie te komen kunt reduceren tot vrijwel nul, door de beschikbare technieken toe te passen. Om een en ander technisch te realiseren, zouden zomaar 30 dagen nodig kunnen zijn. Maar voordat iedereen die het met elkaar eens moet zijn, dat ook is.... **An**

*] SHA staat voor *Secure Hash Algorithm*, een manier om informatie versleuteld op te slaan, die wordt gebruikt door de National Security Agency. Op het moment dat informatie wordt versleuteld, kunnen per toeval 2 verschillende bankrekeningen er na verwerking precies hetzelfde uitzien. De kans daarop was in het vorige, reeds afgekeurde SHA-1 maar liefst 1 op 2⁸⁰, ofwel 1 op een 1 met 24 nullen.

Tom Koning RA is verbonden aan Cygnus Atratus